

Jan Macháček: Český politický boj budoucnosti je bojem o politický střed

28.května 2007 Zbyněk Klíč

Co Vás nejvíce překvapilo v období od posledních voleb ve vývoji českých politických stran?

Moc mne toho nepřekvapilo. Předseda zelených Martin Bursík se ukázal politicky šikovnější než jsem si myslel, dostal se do vlády, získal ministerstva a strana má s minimálním počtem poslanců slušný vliv na vládní agendu. Dále se divím, jak si mohla konzervativní strana lidová zvolit do čela nezkušeného amatéra Jiřího Čunka, člověka který nemá ani osobnostní ani vzdělanostní předpoklady pro funkci ministra.

Zřejmě nejžehavějším tématem uplynulého roku bylo sestavování vlády. Jak byste zhodnotil chování jednotlivých stran a jaké to může mít důsledky pro jejich další fungování?

Obě největší strany jsou stejně zodpovědné za průtahy. ČSSD od určitého okamžiku zjevně chtěla velkou koalici, Topolánkova ODS nikoli. Teprve úspěchy reforem a hospodaření této vlády ukáží, jak je vláda dobrá, pak teprve bude možné zjistit důsledky fungování. Kalouskovi se ale povedlo něco neuvěřitelného. Po svém veletochi byl „potrestán“ a sesazen z vedení strany, aby se brzy stal nejmocnějším mužem ve státě, tedy ministrem financí. Pozoruhodné.

ČSSD deklarovala před svým sjezdem snahu o modernizaci, na samotném zasedání jí ale delegáti odmítli. Věříte tomu, že se strana dokáže reformovat?

Nic jiného jí nezbyvá. Buď strana přitáhne osobnosti - a to jak otevřeností, tak liberálnějším a modernějším programem - jinak bude neúspěchy v senátních a krajských volbách odstavena na věčně druhou kolej. Český politický boj budoucnosti je bojem o politický střed a jestli v něm chce sociální demokracie občas uspět (občasné střídání stráží je pro demokracii prospěšné), modernizovat se musí.

Velkým tématem českých politických analytiků je budoucí podoba KDU-ČSL. Domníváte se, že by strana měla prosazovat konzervativnější hodnoty, či se spíše posunout do středu?

K lidovcům patří konzervatismus, bez něj by nebyli lidovci lidovci. Především se ale lidovci musí

zbavit hloupého rasisty Jiřího Čunka, který ani neumí žádný cizí jazyk a jeho zkušenost se světem končí s rodinnou dovolenou někde na Rimini. Rád bych viděl v čele lidovců někoho důstojného a konzervativně spolehlivého, někoho jako je Petr Pithart nebo Daniel Kroupa, kdyby byli mladší.

Co považujete za největší úspěchy a naopak neúspěchy vládní koalice?

Nelze ještě vůbec a dokonce ani trochu hodnotit. Až jestli projdou reformy (a další reformy) poznáme, jestli vznik této vlády byl správnou volbou nebo chybou.

Co je podle Vás největší hrozbou pro fungování vládní koalice?

Obvinění Čunka nebo jeho další povedený rasistický výrok – pak budou muset „lidskoprávní“ zelení opustit vládu, nebo neschválení reforem. Rovněž jí může představovat – jako pro každou vládu – neschválení rozpočtu. Na dalším místě je propad popularity způsobený nějakým špatným rozhodnutím.

Jan Macháček

- *komentátor Hospodářských novin*
- *specialista na českou politiku a ekonomiku*
- *lektor New York University in Prague*